

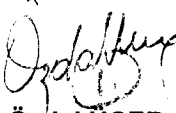
T.B.M.M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı: 6303

Tarih: 13-11-2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Van Depreminden sonra yapımına başlanan ve bir kısmı tamamlanmış olan “Van İli TOKİ Konutları Uygulamaları” hakkında; sorunların tespiti, irdelenmesi ve çözüme yollarının açıklığa kavuşturulması amacıyla Anayasa’nın 98. TBMM İçtüzüğü’nün 104 ve 105. Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz.

Özdal UÇER
Van Milletvekili

GEREKÇE

Van Depreminden sonra faaliyete konulan "Van TOKİ Uygulamaları"; ilde ikinci bir deprem etkisi yaratmıştır. İhale sürecinden anahtar teslimine kadar bütün aşamalarında ciddi usulsüzlükler ve sorunlar barındıran TOKİ Konutları, Van halkının acılarını dindirmek bir tarafa, bu acıları daha da derinleştirmiştir.

Depremden 40.000'in üstünde konut etkilenmiş fakat devlet sadece 17.000 konut inşa etmiştir. Üstelik bu konutlar sahiplerine "bedava verildi" şeklinde bir imaj yaratılmıştır. 17 bin afet konutu depremedelere verilmemiş, satılmıştır. Üstelik bu konutlar maliyetlerinin çok üzerinde satılmıştır.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın 2012 yılı "yapı birim maliyetleri" III. Sınıf B Grubu'nda m2 başına 560 TL'dir. Ancak TOKİ'nin yaptığı konutlarda m2 maliyeti 1050 TL olarak hesaplanmıştır. Daha sonra %30 indirim yapıldığı söylenerek m2'si 750 TL'den satılmıştır.

Oysa yapılan 98 m2'lik bir evin gerçek maliyeti TOKİ'nin söylediğinin aksine 105.000 TL değil 49.000 TL'dir. TOKİ, evlerin her birini 75.000 TL'den (%30 indirimle değil) % 60 karla satmıştır. Bu da göstermektedir ki; hem Van halkı hem de kamuoyu aldatılmıştır. Aslında bu konutların depremedelere karşılıksız verilmesi gerekmektedir. Oysa Hükümet konutları maliyetine bile satmayı Vanlı depremedelere reva görmemiştir. Normal TOKİ konutlarında bile uygulanmayan böylesine yüksek kar oranı, iktidarın sosyal devlet ilkesini hayata geçirmek yerine yaşanan mağduriyetleri kendi kişisel çıkarları doğrultusunda kullandığının açık bir kanıtıdır.

Bir başka önemli husus ise ihale aşamasıyla ilgilidir. TOKİ, ihaleleri 14 Kasım 2011'den itibaren yapmaya başlamıştır. Ancak ihaleler Van halkının deprem acısını, yandaş sermayenin bayramına çevirmiştir. İhalelerin tamamı "*pazarlık usulüyle*" belli sayıda şirket davet edilerek yapılmıştır.

İhalelerin toplam tutarı 1 milyar 424 milyon liradır. Bunların çok büyük bir bölümü, AKP'ye yakın işadamlarının şirketlerine verilmiştir. Bu şirketlerin aldıkları pay % 72'ye karşılık gelmektedir. Oysa ihaleler şeffaf usulde yolsuzluklara mahal vermeden yapılmış olsaydı, bugün daha farklı sonuçlar elde edilmiş olurdu.

Sorunlar bunlarla sınırlı değildir. Isınma sorunu, su sorunu, elektrik sorunu, çöplerin toplanması sorunu, kanalizasyon ve ulaşım gibi alt yapı eksiklikleri, insanların mağduriyetlerini daha da arttırmıştır.

Kat maliklerinin konutlara farklı zamanlarda taşınması nedeniyle TOKİ; toplu konutlarda geçici yönetim ve denetim kurulları oluşturmakta ve bu yönetim faaliyetini iştiraki olan Boğaziçi Yönetim A.Ş. eliyle yürütmektedir. Fakat bu konutlar AFAD için yapıldığından ve konutların ilk kat maliki AFAD olduğundan, yönetim kurulunu atama ile görevlendirme yetkisi de AFAD'a aittir. Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı'nca (Van Valiliği İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü'nce) atanan Site Yönetim Kurulu, etaplar kendi yönetim kurullarını oluşturuncaya kadar kendisine verilen bu görevi yerine getirecektir. Dolayısıyla konutlarda yaşanan bütün sorunların sorumlusu AFAD ve TOKİ'nin iştiraki olan Boğaziçi Yönetim A.Ş.'dir. AFAD'ın atamış olduğu Yönetim Kurulu Üyeleri'nin yetersizliği, atamalarındaki keyfiyet, denetim mekanizmasının işletilmemesi gibi unsurlar; "maliyet belirleme" ve "ihale" aşamalarındaki gayri hukuki ve ahlaki uygulamaların benzer şekilde devam ettiğini göstermektedir.

Ayrıca;

-Atanan bu yöneticilerle AKP il ve ilçe yöneticilerinin yakınlığı;

Site yöneticilerini AFAD atıyormuş gibi gözükse de asıl atamanını AKP'li yöneticiler tarafından gerçekleştirildiği;

-Etaplardaki eksikliklerin görmezden gelindiği ve bütün ihale ve mal-hizmet alımlarında karar vericinin AKP'li yöneticiler olduğu ve bu kişilerin kendi kişisel çıkarları doğrultusunda hareket ettikleri gerçeği, TOKİ uygulamalarında her taşın altından bir yolsuzluğun çıktığının açık bir göstergesidir.

Bitti denilen ve anahtar teslimi yapılan konutların içler acısı durumu; sorumlu kuruluşların nasıl bir acizlik içinde olduğunu gözler önüne sermektedir. Bütün şikayet ve uyarılara rağmen hala hiçbir önlem alınmaması, hatta yapılan eleştirilerin kabul dahi edilmemesi; yönetim zafiyetinden öte, işin en başından itibaren bilinçli olarak uygulamaya konan bir anlayışın sadece dışa vurmuş halidir. Hükümet; depremin ardından yaşanan bütün acıları yandaş sermayeye adeta bir rant kapısına dönüştürmüştür.

-Anahtar sahipleri evlerine gittiklerinde birçok etapta sadece kaba inşaatın bittiğini, her yerin moloz ve inşaat atıklarıyla dolu olduğunu görmüştür. İnce inşaatı ise ev sahipleri kendi imkanlarıyla tamamlamaya çalışmaktadır.

-Konutların birçoğuna Doğalgaz hattı çekilmediği için ısınma sorunu hat safhadadır. Çekilenlerde ise yanmamaktadır. 426 konutun bulunduğu ve depremden sonra en erken teslim edilen Bardakçı TOKİ konutlarında doğalgazın yanmamasını protesto etmek için eylem yapanlar KCK'li olmakla suçlanmıştır. Bunun dışında ihale ile alınan kömürlerde ton başına fahiş fiyatların gösterildiği belirlenmiştir. Depremzedeler evlerine taşındıkları andan itibaren kömür için aylık 1835 TL ödemek zorunda bırakılmaktadır. Üstelik bu kömürlerin, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı tarafından ücretsiz dağıtılan ve torbaların üzerinde "*Para ile satılamaz*" yazısının bulunduğu kömürler olduğu söylenmektedir.

-Su sorunu insan sağlığını olumsuz etkileyecek boyutlara ulaşmıştır. Bütün TOKİ Konutlarında ev sakinleri, sularını bidonlarla taşımak zorunda kalmaktadır. Konutlarda yaşayan on binlerce kişiye içme suyu vermekle mükellef olan TOKİ, bir tek su deposu ile bu ihtiyacı karşılamaya çalışmaktadır. Ancak depolanan suyun tutulduğu alanın üstü açıktır. Her an suyun içine atılacak yabancı bir madde on binlerce insanın hayatına riske sokacaktır. Ayrıca TOKİ, içme suyu yetiştiremediği konutlarda, vatandaşların tepkisini dindirmek adına mazot kokan, yosun kokan, içinden kimi zaman katı atıkların çıktığı kirli tankerlerle su taşımaktadır. Yine Edremit Hidroelektrik Santrali'nden getirilen su dezenfekte edilmeden, vatandaşlara içme suyu olarak verilmektedir.

-Elektrik, bazı TOKİ Konutlarına sadece belirli saatlerde verilmekte, birçoğunda ise sık sık kesilmektedir.

-Ulaşım çok büyük bir sorun teşkil etmektedir. Aracı olanlar dışında diğerleri evlerine ulaşmakta ciddi sıkıntılar çekmektedir.

-Çevre düzenlemesi yapılmadığı için etaplar enkaz görüntüsü içindedir. Çocuk parkı ve sosyal donatı alanı yok denecek kadar azdır.

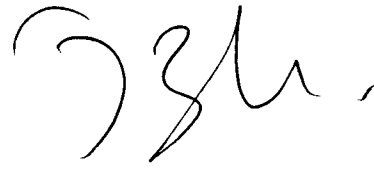
-Okulların bazıları bitmediği için eğitim yapılmamaktadır. Açık olan okullarda ise ısınma, su ve elektrik sorunu ders yapılmasını engellemektedir.

-TOKİ'nin Erciş, Edremit, Bostaniçi ve Kevenli Köyünde yapmış olduğu konutlara taşınanlar; ortak gider avansı, yakıt ücretleri, onarım ücretleri gibi ek maliyetler yüzünden site yönetimine borçlanmaktadır. Bu nedenle TOKİ mağdurlarının birçoğu kent dışındaki derme çatma evlere sığınmakta, hatta yıkım kararı verilmiş ancak yıkımı yapılmamış evlerine dönmek zorunda kalmaktadır. Bostaniçi ve Edremit afet konutlarında doluluk oranı sadece çok düşüktür. Kalanların ise hiçbir çaresi olmayan ailelerden oluştuğu söylenmektedir. Oysa Marmara depreminden sonra yapılan TOKİ uygulamasına benzer bir şekilde, sadece cüzi bir ortak gider alınması, depremzedelerin karşı karşıya kaldıkları ekonomik yükün bir nebze de olsa hafiflemesini sağlayacaktır.

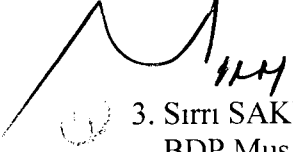
Kış aylarına girdiğimiz bu günlerde bütün bu sorunların çözüme ulaştırılması için hiçbir çaba harcanmaması, şu ana kadar oluşmuş mağduriyetlerin katlanarak artmasına sebep olacaktır.

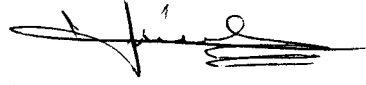
1. Pervin BULDAN
BDP Iğdır Milletvekili

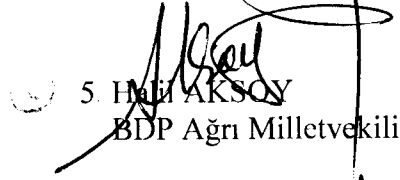
2. İdris BALUKEN
BDP Bingöl Milletvekili

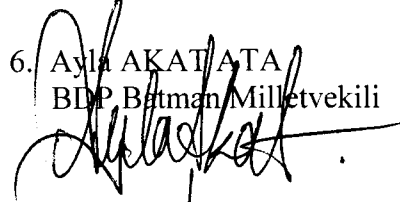
3. Sırrı SAKIK
BDP Muş Milletvekili

4. Murat BOZLAK
BDP Adana Milletvekili

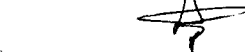
5. Hüseyin AKSOY
BDP Ağrı Milletvekili

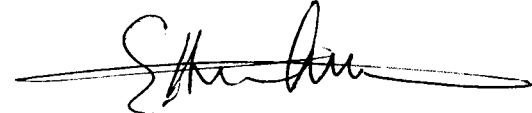
6. Ayla AKAT ATA
BDP Batman Milletvekili

7. Hasip KAPLAN
BDP Şırnak Milletvekili

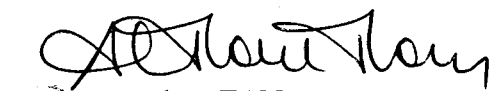
8. Hüsamettin ZENDERLİOĞLU
BDP Bitlis Milletvekili

9. Emine AYNA
BDP Diyarbakır Milletvekili

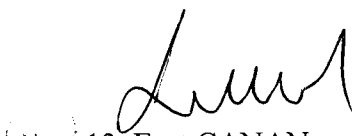
10. Nursel AYDOĞAN
BDP Diyarbakır Milletvekili

11. Altan TAN
BDP Diyarbakır Milletvekili

12. Adil ZOZANİ
BDP Hakkari milletvekili

13. Esat CANAN
BDP Hakkari milletvekili

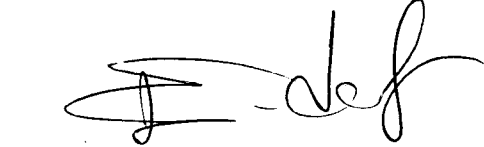
14. Sırrı Süreyya ÖNDER
BDP İstanbul Milletvekili

15. Sebahat TUNCEL
BDP İstanbul Milletvekili

16. Mülkiye BİRTANE
BDP Kars milletvekili

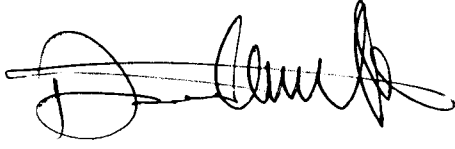

17. Erol DORA
BDP Mardin milletvekili

18. Ertuğrul KÜRKÇÜ
BDP Mersin Milletvekili

19. Demir ÇELİK
BDP Muş Milletvekili

20. İbrahim BİNİCİ
BDP Şanlıurfa Milletvekili

21. Nazmi GÜR
BDP Van Milletvekili

ÖZET

Van Depreminden sonra faaliyete konulan “Van TOKİ Uygulamaları”; ilde ikinci bir deprem etkisi yaratmıştır. İhale sürecinden anahtar teslimine kadar bütün aşamalarında ciddi usulsüzlükler ve sorunlar barındıran TOKİ Konutları, Van halkının acılarını dindirmek bir tarafa daha da derinleştirmiştir.

Depremden 40.000’in üstünde konut etkilenmiş fakat devlet sadece 17.000 konut inşa etmiştir. Üstelik bu konutlar sahiplerine “bedava verildi” şeklinde bir imaj yaratılmıştır. 17 bin afet konutu depremzedelere verilmemiş, satılmıştır. Üstelik satış bedelleri maliyetlerinin çok üzerindedir.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’nın 2012 yılı “yapı birim maliyetleri”; III. Sınıf B Grubu’nda m2 başına 560 TL’dir. Ancak TOKİ’nin yaptığı konutlarda m2 maliyeti 1050 TL olarak hesaplanmıştır. Daha sonra %30 indirim yapıldığı söylenerek m2’si 750 TL’den satılmıştır.

Oysa yapılan 98 m2’lik bir evin gerçek maliyeti TOKİ’nin söylediğinin aksine 105.000 TL değil 49.000 TL’dir. TOKİ, evlerin her birini 75.000 TL’den (%30 indirimle değil) % 60 karla satmıştır. Bu da göstermektedir ki; hem Van halkı hem de kamuoyu aldatılmıştır. Normal TOKİ konutlarında bile uygulanmayan böylesine yüksek kar oranı, iktidarın sosyal devlet ilkesini hayata geçirmek yerine yaşanan mağduriyetleri kendi kişisel çıkarları doğrultusunda kullandığının açık bir kanıtıdır.

Bir başka önemli husus ise ihale aşamasıyla ilgilidir. TOKİ, ihaleleri 14 Kasım 2011’den itibaren yapmaya başlamıştır. Ancak ihaleler Van halkının deprem acısını, yandaş sermayenin bayramına çevirmiştir. İhalelerin tamamı “pazarlık usulüyle” belli sayıda şirket davet edilerek yapılmıştır.

Sorunlar bunlarla sınırlı değildir. Isınma sorunu, su sorunu, elektrik sorunu, çöplerin toplanması sorunu, kanalizasyon ve ulaşım gibi alt yapı eksiklikleri, insanların mağduriyetlerini daha da arttırmıştır.

Dolayısıyla kış aylarına girdiğimiz bu günlerde bütün bu sorunların çözüme ulaştırılması için hiçbir çaba harcanmaması, şu ana kadar oluşmuş mağduriyetlerin katlanarak artmasına sebep olacaktır.